

การประเมินคุณภาพบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น A Quality Evaluation of the Graduates, Boromarajonani College of Nursing, Khon Kaen

สายใจ คำทะเนตร¹ ปราณี แสดคง¹ รุ่งทิพย์ พรหมบุตร¹ ทิพวรรณ ทับซ้าย¹ เบญจพร ฐิติญาณวิโรจน์¹
เอมอร บุตรอุดม¹ รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง¹
Saijai Khomtane¹, Pranee Saedkong¹, Rungtip Prombooth¹, Thippawan Tupsai¹,
Benjaporn Thitayanviroj¹, Aimon Butudom¹ and Ratawan Klungklang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บัณฑิตซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาในระดับต้นของบัณฑิตที่สำเร็จในปีการศึกษา 2560 รวมทั้งสิ้น 90 คน คิดเป็นร้อยละ 81.81 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบสอบถามคุณภาพบัณฑิต มี 3 ส่วน ประกอบด้วย คุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงาน คุณภาพบัณฑิตตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานการศึกษาของบัณฑิตพยาบาล และคุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพบัณฑิต ประกอบด้วย คุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) คุณภาพบัณฑิตตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานการศึกษาของบัณฑิตพยาบาล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) และคุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) 2) ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิตพยาบาลภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) และ 3) ความพึงพอใจต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$)

คำสำคัญ : ประเมินคุณภาพบัณฑิต มุมมองผู้ใช้บัณฑิต บัณฑิตพยาบาล

¹อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีขอนแก่น, Lecturer in Boromarajonani College of Nursing, Khon Kaen

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ปราณี แสดคง, pranee_sad@hotmail.com

รับเมื่อ 17 มีนาคม 2563 แก้ไข 24 พฤษภาคม 2563 ตอรับเมื่อ 25 พฤษภาคม 2563

ABSTRACT

The purposes of this descriptive research were to examine the quality of nursing graduates of Boromarajonani College of Nursing Khon Kaen as perceived by stakeholders' opinions and satisfaction. The respondents were 90 stakeholders (81.81 percent), who were the employers of nursing graduates graduating in 2017 from Boromarajonani College of Nursing Khon Kaen (BCNKK). The research instruments consisted of three sets of questionnaires: 1) the graduates' qualities in terms of work performance, the Thai Qualifications Framework for Higher Education (TQF), and the Community Health Nursing Competencies, 2) the stakeholders' satisfaction toward graduates based on BCNKK's identities, and 3) the stakeholders' satisfaction toward the qualities of activities, performance, and services received from the college in terms of the production of medical and public health graduates. The statistics for data analysis included mean, percentage, and standard deviation.

The results revealed that: 1) the graduates' quality in terms of work performance was at a high level ($\bar{X} = 3.88$); 2) the graduates' quality based on the TQF was at a good level ($\bar{X} = 4.06$), 3) the graduates' quality in accordance with the Community Health Nursing Competencies was at a high level ($\bar{X} = 3.89$), 4) the stakeholders' satisfaction toward graduates based on BCNKK's identities was at a high level ($\bar{X} = 4.02$), 5) the stakeholders' satisfaction of activities, quality, and services received from the college in terms of the production of medical and public health graduates was at a high level ($\bar{X} = 4.02$).

Keywords : Quality Evaluation, Employers' Satisfaction, Nursing Graduates

บทคัดย่อ

สถาบันอุดมศึกษา มีหน้าที่หลักในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยมีการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสถาบันอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework for Higher Education: TQF) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ จึงมีการประกันคุณภาพบัณฑิตโดยสื่อสารให้หน่วยงาน ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าใจ และมั่นใจถึงกระบวนการผลิตบัณฑิตโดยมีการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตอย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาสาขาการพยาบาล ซึ่งเป็นวิชาชีพที่มีความเฉพาะเพื่อผลิตบัณฑิตทางการพยาบาลที่มีคุณภาพสามารถให้บริการด้านสุขภาพได้สอดคล้องสมรรถนะที่จำเป็น

สำหรับวิชาชีพพยาบาลที่พึงมีเพื่อเป็นการแสดงออกถึงการใช้ความรู้ และทักษะการให้บริการขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ปัจจัยด้านวิชาชีพ และปัจจัยด้านสังคม ซึ่งการศึกษาพยาบาลมีแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่มีความรู้ลักษณะเฉพาะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและความรู้ในวิชาชีพ รวมถึงศาสตร์ที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานความเชื่ออาหาร การมีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ใช้บริการภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่เรียนในหลักสูตรพยาบาลวิชาชีพต้องผ่านการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลให้ผู้ใช้บริการแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม

องค์การวิชาชีพจึงได้กำหนดกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาพยาบาลศาสตร์ เพิ่มจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยอีก 1 ด้าน คือ ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ รวมเป็น 6 ด้าน รวมทั้งการสร้างเสริมอัตลักษณ์บัณฑิตที่จะสะท้อนความเฉพาะของบัณฑิตแต่ละสถาบัน

ตามที่กำหนด และจากการปฏิรูประบบการศึกษาที่เน้นการปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะในวิชาชีพของตนจึงเป็นส่วนสำคัญให้ทุกสถาบันการศึกษามีการตื่นตัวและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนของตนให้สอดคล้องกับความต้องการทางสังคม มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ (ศุภวดี แถวเพ็ญ และคณะ, 2557) การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จากหมวดที่ 4 มาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 ว่าด้วยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

- 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) ฝึกทักษะและกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น เป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่หลัก คือ การผลิตพยาบาลวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนด้านการบริการสุขภาพและสาธารณสุขในการดูแลสุขภาพบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยมีบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2560 จำนวน 110 คน มีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มุ่งเน้นให้นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงและการแสวงหาความรู้จริงจากการปฏิบัติที่ดีภายใต้ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ รวมทั้งการพัฒนานักศึกษาพยาบาลให้เกิดทักษะสามารถประยุกต์ใช้ความรู้แนวคิด หลักการและทฤษฎีทางการพยาบาลมาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความรัก มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีสัมพันธภาพที่ดีทั้งต่อผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการบริหารจัดการพัฒนางาน พัฒนาคณะเองอย่างต่อเนื่อง

ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ ซึ่งวิทยาลัยฯ มีการติดตามประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ทั้ง 6 ด้าน คือ

- 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 2) ด้านความรู้
- 3) ด้านทักษะทางปัญญา
- 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ
- 6) ด้านทักษะการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ

และนำผลการติดตามคุณภาพบัณฑิตมาพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนานักศึกษาในแต่ละปีการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

การผลิตพยาบาลวิชาชีพของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ที่ต้องอาศัยกระบวนการ PDCA ซึ่งขั้นตอนการติดตามคุณภาพบัณฑิต เป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามกระบวนการ PDCA จากผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลฯ มีการติดตามคุณภาพบัณฑิตโดยการประเมินคุณภาพบัณฑิตจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใช้บัณฑิตหรือผู้ร่วมงานของบัณฑิต เพราะเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตอย่างแท้จริงว่าบัณฑิตมีคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในการติดตามและประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ปีการศึกษา 2560 ซึ่งบัณฑิตที่จบการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลฯ จะได้รับการรับรองคุณภาพบัณฑิตโดยการสอบผ่านการขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพจากสภาการพยาบาล และเมื่อจบการศึกษาและไปปฏิบัติงาน รวมทั้งเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

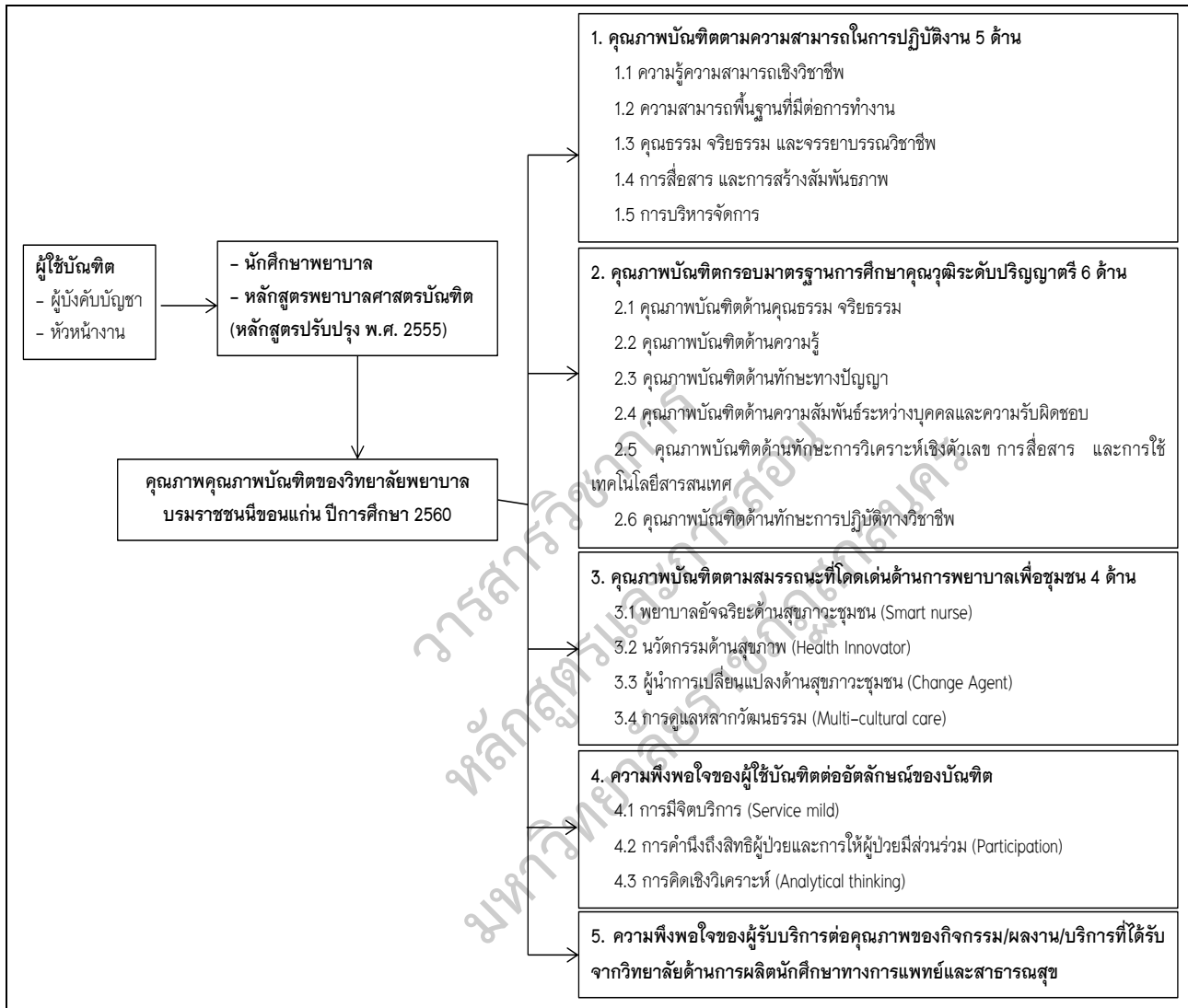
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตมี 3 ข้อย่อย ดังนี้ 1) คุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงาน 2) คุณภาพบัณฑิตกรอบมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิระดับปริญญาตรี 3) คุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิต ได้แก่ 1) การมีจิตบริการ (Service mild) 2) การคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม (Participation) 3) การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical thinking)

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตบัณฑิตศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) นี้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้ใช้บัณฑิตซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาระดับต้นเหนือกว่าบัณฑิต 1 ชั้น ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าตึก/หัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้าแผนก หัวหน้างาน หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือหัวหน้าเวร

ที่บัณฑิตปฏิบัติงานอยู่และให้การนิเทศติดตามการทำงานของบัณฑิต ซึ่งเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2560 จำนวนบัณฑิตทั้งหมด 110 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานบริการของรัฐบาลและเอกชน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นผู้ใช้บัณฑิตที่เป็นผู้บังคับบัญชาขั้นต้นที่บัณฑิตไปปฏิบัติงานด้วยอย่างน้อย 1 ปี ในปีการศึกษา 2560 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 81.81 ของกลุ่มเป้าหมาย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ในทุกชุดจะมีรายละเอียดส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บัณฑิต ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน อายุงานที่ปฏิบัติในตำแหน่งปัจจุบัน หน่วยงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด มีข้อคำตอบให้เลือกและเติมคำในช่องว่าง แบบสอบถามทั้ง 3 ชุด มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิต ประกอบด้วย

2.1.1 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงาน 5 ด้าน จำนวน 34 ข้อ ประกอบด้วย 1) ความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ 2) ความสามารถพื้นฐานที่มีต่อการทำงาน 3) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 4) การสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพ และ 5) การบริหารจัดการ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.1.2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตกรอบมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ 6 ด้าน จำนวน 36 ข้อ ประกอบด้วย 1) คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ 3) คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา 4) คุณภาพบัณฑิตด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.1.3 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน 4 ด้าน จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย 1) พยาบาลอัจฉริยะด้านสุขภาวะชุมชน (Smart nurse) 2) นวัตกรรมด้านสุขภาพ (Health Innovator) 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาวะชุมชน (Change Agent) และ 4) การดูแลหลากหลายวัฒนธรรม (Multi-cultural care) ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2 แบบสอบถาม ชุดที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย 1) การมีจิตบริการ (Service mild) จำนวน 6 ข้อ 2) การคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย

และการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม (Participation) จำนวน 3 ข้อ 3) การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical thinking) จำนวน 3 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.3 แบบสอบถาม ชุดที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย จำนวนบุคลากรหน่วยงานที่ได้รับจัดสรร ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต ความรับผิดชอบของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต และความพึงพอใจในภาพรวม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้ 1) แบบสอบถามคุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบและปรับปรุงข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ การนำเครื่องมือไปทดลองกับผู้บัณฑิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคเท่ากับ 0.89 2) แบบสอบถามคุณภาพบัณฑิตกรอบมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ 6 ด้าน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิต ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาตรฐานของสถาบันพระบรมราชชนกมาปรับจำนวนข้อคำถาม และผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบนำเครื่องมือไปทดลองกับผู้บัณฑิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคทั้งสองฉบับ เท่ากับ 0.89 3) แบบสอบถามคุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบนำเครื่องมือไปทดลองกับผู้บัณฑิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.96 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.97

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) สํารวจรายชื่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ขอนแก่น จำนวน 110 คน ที่ปฏิบัติงานในสถานบริการสุขภาพทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ปฏิบัติงานการพยาบาลในสถานบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข 2) ส่งหนังสือราชการไปยังหน่วยงานต้นสังกัดของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา เพื่อขอความร่วมมือผู้บังคับบัญชาระดับสูงในการอนุญาตให้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและชี้แจงรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3) ขอความร่วมมือผู้บังคับบัญชาระดับเหนือกว่า 1 ชั้นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์มายังวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ขอนแก่น ภายใน 3 สัปดาห์หลังได้รับแบบประเมิน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะถูเก็บเป็นความลับ 4) เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 74.55 ของกลุ่มเป้าหมาย และนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปกรอกรหัสข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. จริยธรรมการวิจัย การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ขอนแก่น ผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมวิจัยทราบว่าการเข้าร่วมวิจัยเป็นไปด้วยความสมัครใจและให้ผู้ร่วมวิจัยเซ็นเอกสารพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบว่าเมื่อเข้าร่วมวิจัยแล้ว หากผู้ร่วมวิจัยต้องการออกจากกรวิจัยสามารถกระทำได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ และข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับในการรวบรวมข้อมูลจะไม่ระบุชื่อหรือที่อยู่ของผู้ร่วมวิจัย โดยจะนำไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปีภายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

6. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์คุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) วิเคราะห์คุณภาพบัณฑิตกรอบมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4) วิเคราะห์คุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5) วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิต โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6) วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 89 คน ร้อยละ 98.80 มีอายุระหว่าง 40–44 ปี 23 คน ร้อยละ 28.05 ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 62 คน ร้อยละ 75.61 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างานมากที่สุด 41 คน ร้อยละ 50 โดยปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้มากกว่า 10 ปี 54 คน ร้อยละ 65.58 โดยปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์มากที่สุด 38 คน ร้อยละ 55.56

2. คุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล

คุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงาน

5 ด้าน ในภาพรวมและรายด้าน (N=90 คน)

ความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ	3.59	0.65	มาก
2. ความสามารถพื้นฐานที่มีต่อการทำงาน	4.01	0.68	มาก
3. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.23	0.62	มาก
4. การสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพ	3.94	0.68	มาก
5. การบริหารจัดการ	3.65	0.74	มาก
รวม 5 ด้าน	3.88	0.67	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยคุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงานสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.23$,

S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ความสามารถพื้นฐานที่มีต่อการทำงาน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.68) การสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.68) การบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.74) ความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.65)

3. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานการศึกษาของบัณฑิตพยาบาล ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลตามกรอบมาตรฐานการศึกษาคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาพยาบาลศาสตร์ 6 ด้าน ในภาพรวมและรายด้าน (N=90 คน)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.20	0.61	มาก
2. คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้	3.71	0.68	มาก
3. คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา	3.65	0.67	มาก
4. คุณภาพบัณฑิตด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.82	0.64	มาก
5. คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.87	0.68	มาก
6. คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ	4.73	0.76	ที่สุด
รวม 6 ด้าน	4.06	0.67	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.67) และภาพรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ คุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.61) คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.68) คุณภาพบัณฑิตด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.64) คุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.68) คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

4. คุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน โดยภาพรวม และรายด้าน (N=90 คน)

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. พยาบาลอัจฉริยะด้านสุขภาวะชุมชน	3.92	0.65	มาก
2. นวัตกรรมด้านสุขภาพ	3.85	0.60	มาก
3. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาวะชุมชน	3.88	0.69	มาก
4. การดูแลหลักวัฒนธรรม	3.91	0.69	มาก
รวมทั้ง 4 ด้าน	3.89	0.66	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.66) และโดยภาพรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พยาบาลอัจฉริยะด้านสุขภาวะชุมชน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.65) รองลงมา คือ การดูแลหลักวัฒนธรรม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.69) ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาวะชุมชน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.69) นวัตกรรมด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

5. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น ดังแสดงใน

ตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิตในภาพรวมและรายข้อ (N=90 คน)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การมีจิตบริการ	4.19	0.63	มาก
2. การคิดเชิงวิเคราะห์	4.04	0.81	มาก
3. การคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วย และการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม	3.84	0.64	มาก
รวม	4.02	0.63	มาก

จากตาราง 4 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีจิตบริการ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.63) รองลงมา คือ การคิดเชิงวิเคราะห์

($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.61) และการคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยและการให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ

6. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข ดังแสดงในตาราง 5 ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผล ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุขในภาพรวมและรายข้อ (N=90 คน)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จำนวนบุคลากรหน่วยงานที่ได้รับจัดสรร	3.58	0.63	มาก
2. ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต	3.83	0.49	มาก
3. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต	4.05	0.59	มาก
3.1 การปฏิบัติงานอย่างมีมิตร	4.17	0.59	มาก
3.2 การมีความรักความเมตตา	4.15	0.60	มาก
3.3 การใส่ใจในปัญหาของผู้ใช้บัณฑิต	3.88	0.64	มาก
3.4 การปฏิบัติงานโดยยึดประโยชน์ของผู้ใช้บัณฑิตและหน่วยงานหลัก	3.99	0.52	มาก
4. ความรับผิดชอบของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต	3.97	0.53	มาก
5. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต	4.12	0.60	มาก
6. ความพึงพอใจในภาพรวม	3.99	0.61	มาก
รวม	4.02	0.63	มาก

จากตาราง 5 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.59) ความพึงพอใจในภาพรวม ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.61) ความรับผิดชอบของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.53) ความรู้ความสามารถของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.49)

จำนวนบุคลากรหน่วยงานของท่านได้รับจัดสรร ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. คุณภาพบัณฑิตตามความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตพยาบาล พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพสอดคล้องกับการศึกษาของสุวีพร ดวงสุวรรณ, พูลสุข หิงคานนท์, ปกรณ์ ประจันบาน และกาญจนา สุขแก้ว (2554) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะในการปฏิบัติงานกับคุณภาพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ และตติยภูมิ เขตตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุขที่ 17 พบว่าระดับของสมรรถนะในการปฏิบัติงานของพยาบาลสูงที่สุด คือ ด้านความมีจริยธรรม คุณธรรม และจริยธรรมที่แสดงออกเป็นสิ่งที่สังคมพึงประสงค์ จริยธรรมจะมีได้ต้องปลูกฝัง การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพให้เกิดขึ้นในตัวของผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลจำเป็นต้องพัฒนาตั้งแต่บุคคลเริ่มเข้าสู่วิชาชีพ คือ ตั้งแต่การเป็นนักศึกษาพยาบาล ซึ่งความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับทักษะประสบการณ์ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ การแสดงบทบาทของพยาบาลวิชาชีพ และพัฒนาศักยภาพของตนเอง ก่อให้เกิดประโยชน์ในระบบบริการสุขภาพ และสนองความต้องการผู้รับบริการสุขภาพได้นั้นสอดคล้องกับสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพของสภาการพยาบาล (2552) ที่ได้ประกาศสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพขั้นใหม่ทั้งสิ้น 8 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมาย สมรรถนะด้านการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ สมรรถนะด้านคุณลักษณะเชิงวิชาชีพ สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพสมรรถนะด้านวิชาการ และการวิจัยสมรรถนะด้านการสื่อสารและสัมพันธภาพ สมรรถนะด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และสมรรถนะด้านสังคมผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ Meretoja et al. (2004) ที่กล่าวถึง การปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาใหม่ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้ 6 ด้าน เพื่อใช้ทำนายความสำเร็จในการปฏิบัติการพยาบาล โดยให้พยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา

ใหม่ประเมินตนเองในเรื่องของความถี่ของการปฏิบัติงานและคุณภาพของการปฏิบัติงาน การวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลเป็นการกระทำกิจกรรมของพยาบาลเป็นการกระทำกิจกรรมของพยาบาลที่ได้รับมอบหมายให้ประสบความสำเร็จ โดยอาศัยทั้งความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ซึ่งปฏิบัติให้กับบุคคลที่เจ็บป่วยและปกติ เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพที่ดีซึ่งความสามารถในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ความสามารถพื้นฐานที่มีต่อการทำงาน การสื่อสาร และการสร้างสัมพันธภาพ การบริหาร อย่างไรก็ตามจากการประเมินความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตด้านความรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งในการปฏิบัติการพยาบาลพยาบาลวิชาชีพจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะในด้านต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อความสามารถในการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติการพยาบาลต้องมีการปรับเปลี่ยนบริการพยาบาลไปตามสภาพผู้ป่วย สังคม สิ่งแวดล้อม และนโยบายขององค์กร ดังนั้น พยาบาลวิชาชีพต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานหลายด้าน เพื่อให้เกิดคุณภาพในการปฏิบัติงาน ให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ การส่งเสริมให้พยาบาลมีการพัฒนาความรู้เชิงวิชาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น การที่บุคคลได้รับความรู้และประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งเป็นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งความรู้และประสบการณ์เหล่านี้จะช่วยให้บุคคลนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ในการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพการพยาบาลบุคลากรทางการพยาบาล ต้องเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นใฝ่หาความรู้ มีการเรียนรู้อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและวิชาชีพต่อไป

2. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิมาตรฐานการศึกษาของบัณฑิตพยาบาล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาพรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ สอดคล้องกับการศึกษาของ นภัสวรรณ บุญประเสริฐ และคณะ (2562) ที่ศึกษาคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์นครสวรรค์ พบว่า

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และรพีพรรณ วิบูลย์วัฒนกิจ และพีระ เรื่องฤทธิ์ (2560) พบว่าคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอธิบายได้ว่าวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์ประชารักษ์ มีการดำเนินการตามพันธกิจหลัก คือ การผลิตพยาบาลวิชาชีพที่ได้มาตรฐานสากลเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมแล้ว การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมได้เน้นการบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ รวมถึงการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาวิชาชีพพยาบาลด้วย

3. คุณภาพบัณฑิตตามสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และภาพรวมรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พยาบาลอัจฉริยะด้านสุขภาพชุมชน (Smart nurse) สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องสมรรถนะพยาบาลชุมชนของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะพยาบาลชุมชนในภาพรวม และรายบุคคลมีสมรรถนะอยู่ในระดับสูง ส่วนสมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สมรรถนะด้านการวิจัยและการถ่ายทอดความรู้ (กรณีศึกษาเรื่องเดช ชาวสวนศรี และคณะ, 2559) โดยเน้นให้สังคมได้เห็นว่าคุณภาพสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมในเชิงระบบ โดยเชื่อมโยงวิถีคิด สู่วิถีทำ โดยการวิเคราะห์หาปัจจัยที่เกี่ยวข้องนำมาวางแผนดำเนินการและประเมินผลการดูแลทั้งระบบ ทำให้เกิดการสร้างนโยบายห่วงใยสุขภาพ (สำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎร, 2558) จนนำไปสู่การสร้างนโยบายสาธารณะของแต่ละชุมชนในที่สุด ซึ่งบัณฑิตพยาบาลที่ผ่านกระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะที่โดดเด่นด้านการพยาบาลเพื่อชุมชน จะมีการปฏิบัติงานโดยใช้สติปัญญา มีจินตนาการ สร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าอยู่เสมอ ทั้งยังช่วยกระตุ้นให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลง สามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย มีจินตนาการสร้างความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด (โสภางค์ อิศระณรงค์พันธ์ และบุญใจ ศรีสถิตยน์ราษฎร์, 2552) ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้องค์กรพยาบาลมีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่นและเป็นเลิศต่อไป

4. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่ออัตลักษณ์ของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ขอนแก่น พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีจิตบริการ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์ และคณะ (2560) ที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา อัตลักษณ์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา คือ การบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์สอดคล้องกับการศึกษารูปแบบเครือข่ายวิจัยและพัฒนาจิตบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ขอนแก่น ที่ขยายผลไป 4 วิทยาลัย พบเงื่อนไขความสำเร็จ คือ การบริหารจัดการที่ดี การสนับสนุนเชิงนโยบายจากกระทรวง การมีส่วนร่วม ความมุ่งมั่นและความเข้มแข็งระดับสถาบันพระบรมราชชนก (ลิลลี่ สถาพร และคณะ, 2557) สอดคล้องกับการพัฒนาโมเดลการวัดจิตบริการของนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร พบว่า จิตบริการของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ การมีใจรักในงานบริการ การพัฒนาคุณภาพบริการ การมีความรับผิดชอบ การควบคุมอารมณ์และการแก้ปัญหา การมีความซื่อสัตย์ การมีทัศนคติที่ดีต่องานบริการ การมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การเข้าใจความต้องการของผู้รับบริการ และการมีความรู้ในงานที่บริการ (สุกัญญา จันได, สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์, เสกสรรค์ ทองคำบรรจง, 2561) รวมทั้งการพัฒนาจิตบริการจะเป็นพื้นฐานของการเป็นพยาบาลที่ดีต่อไป

5. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุข พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของบุคลากรที่วิทยาลัยผลิต สอดคล้องกับการศึกษาของประภาพรณ เบี่ยนแก้ว และเนาวนิจ พึ่งจันทร์เดช (2559) ที่พบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะของบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โดยรวม อยู่ในระดับมาก

แสดงให้เห็นว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพของกิจกรรม/ผลงาน/บริการที่ได้รับจากวิทยาลัยด้านการผลิตนักศึกษาทางการแพทย์และสาธารณสุขจึงถือเป็นความสำคัญเพื่อการได้รับข้อมูลป้อนกลับที่มีคุณค่าจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและตลาด ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะตามที่พึงประสงค์สืบไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการติดตามประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาตามความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต ผู้รับบริการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ได้รับความคิดเห็นจากผู้ใช้บัณฑิต ครอบคลุมทุกฝ่ายทุกสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาลอย่างต่อเนื่องทุกชั้นปี เพื่อนำผลมาพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. ควรมีการสนับสนุนให้มีการฝึกทักษะทางปัญญา ได้แก่ การคิดเชิงระบบ โดยวิเคราะห์ความรู้ วิเคราะห์ปัญหา สุขภาพและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพในภาพรวม การวิเคราะห์ความเชื่อมโยง การจัดการสารสนเทศโดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการพยาบาลจำแนกตามภาวะสุขภาพทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดกรอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล และปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานวิชาชีพได้ชัดเจนมากขึ้น ส่งผลต่อความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องแคล่วมากขึ้น นักศึกษาควรได้รับการฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ในทุกรายวิชาตามความเหมาะสมของแต่ละเนื้อหา อีกทั้งจำเป็นต้องมีการสอนทักษะการสืบค้นอย่างสม่ำเสมอตลอดการศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และกระตุ้นการใฝ่รู้

3. ควรมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีการสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์คิดแบบมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ คิดแก้ไขปัญหาโยพิจารณาจากข้อมูล การจัดการข้อมูลให้เป็นระบบ เพื่อส่งเสริมทักษะทางปัญญาและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- กรรณิกา เรื่องเดช ชาวสวนศรี และคณะ. (2559). สมรรถนะพยาบาลชุมชนของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 26(3), 52-65.
- นาคยา พิงสว่าง และสิริพร บุญเจริญพานิช. (2560). คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ. *วารสารแพทยนาวิ*, 44(2), 1-17.
- นภัทรวรรณ บุญประเสริฐ, นิรนาท วิทย์โชคกิตติคุณ, ศรีสุดา เอกลักษณ์รัตน์ และธีรวิศา ลินาคม. (2562). คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์. *พิษเนศวร์สาร*, 15(2), 115-126.
- ประภาพรพรณ เปลียนแก้ว และเนาวนิจ พิงจันทร์เดช. (2559). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 8(1), 136-144.
- รพีพรรณ วิบูลย์วัฒนกิจ และพีระ เรื่องฤทธิ. (2560). คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของผู้สำเร็จการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2559. นครสวรรค์: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์.
- ลิลลี่ สถาพร และคณะ. (2557). รูปแบบการจัดการศึกษาแบบบูรณาการกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและจิต บริการ ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ในสังคมพหุวัฒนธรรม สถาบันพระบรมราชชนก. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 7(1), 39-54.
- ศุภวดี แถวเพี้ย และคณะ. (2557). การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงต่อสมรรถนะด้านการพยาบาล ผดุงครรภ์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 รุ่นที่ 28 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม. มหาสารคาม: วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม.
- ศุภิกา ภูมิโคกรักษ์, อัจฉรา สุคนธ์สรรพ, อัญญารัตน์ ว่องวิริยะพันธุ์, ธันยาภรณ์ เหล็กยวตระกูล และวัชรี นาคะป่า. (2559). คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมุมมองของผู้ใช้บัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. *พยาบาลสาร*, 43(5), 151-161.
- ศิริวรรณ ทุ่มเชื้อ, ศิริธร ยิ่งแรงเรือง, และประกริต รัชวัตร์. (2556). การประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2553-2554 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์ สุขภาพ*, 7(2), 10-17.
- สภาการพยาบาล. (2552). *กฎหมายแพ่งและพาณิชย์สิทธิผู้ป่วย การพยาบาลพยาบาลศาสตร์ กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ*. นนทบุรี: สำนักงานเลขาธิการ สภาการพยาบาล.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ: การพัฒนา รายละเอียดของหลักสูตร และรายวิชาให้มีคุณภาพ 30 กันยายน - 2 ตุลาคม 2552 ณ โรงแรมเรติสัน กรุงเทพฯ.
- สุรีพร ดวงสุวรรณ, พูลสุข หิงคานนท์, ปกรณ์ ประจันบาน และกาญจนา สุขแก้ว. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะ ในการปฏิบัติงานกับคุณภาพการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลระดับตติยภูมิและตติยภูมิ เขตตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุขที่ 17. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ*, 5(2), 67-77.
- โสภา อิศระณรงค์พันธ์ และบุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. (2552). การศึกษาสมรรถนะของหัวหน้าพยาบาล ที่มีศักยภาพสูง โรงพยาบาลทั่วไป. *วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 21(2), 30-41.

- สุภาภรณ์ อุดมลักษณ์ และคณะ. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์การบริการสุขภาพ ด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา. *วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*, 25(3), 14–26.
- สุกัญญา จันดี, สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์ และเสกสรรค์ ทองคำบรรจง. (2561). การพัฒนาโมเดลการวัดจิตบริการของนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 11(3), 95–111.
- อายุพร กัยวิทย์โกศล และคณะ. (2557). บริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. *วารสารการพยาบาลและสุขภาพ*, 8(3), 158–168.
- Meretoja, R., et al. (2004). Nurse Competence Scale: Development and psychometric testing. *Journal of Advanced Nursing*, 47(2), 124–33.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร